

Ur.broj:

U Zagrebu ,07.veljača,2019.g.

**Direkcija, Sektor za šumarstvo
Služba za proizvodnju i razvoji prirode**

Predmet : Prijedlog teme predavanja u svrhu stručnog usavršavanja inženjera šumarstva i drvne tehnologije iz područja urbanog šumarstva

Poštovani ,

temeljem poziva Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije za dostavu prijedloga tema u svrhu stručnog usavršavanja , slobodan sam dostaviti prijedlog predavanja iz područja urbanog šumarstva :

1. Naslov teme : *Mogućnosti razvoja urbanog šumarstva u poduzeću Hrvatske šume d.o.o. Zagreb.*
2. *Strukovno područje : Ekologija , zaštita prirode i urbano šumarstvo*
3. *Vrsta/oblik izvođenja : Predavanje*
4. *Sažetak :*

Predavanje bi imalo četiri cjeline :

a) *Osnovni pojmovi u urbanom šumarstvu*

Urbane šume su šume i šumska zemljišta planirana prostornim planovima unutar ili uz građevinsko područje naselja, a znatno utječu na kvalitetu života stanovnika naselja; šume čija je namjena stvaranje potrebnih uvjeta za odmor i rekreaciju posjetitelja; šume unutar obuhvata kampova, igrališta za golf i drugih sportsko-rekreacijskih područja (Zakon o šumama, NN 68/18)

Urbano šumarstvo je specijalizirana grana šumarstva koja prilikom provođenja radova gospodarenja šumama i šumskim zemljištima posvećuje posebnu pažnju uzgoju i održavanju ekosustava u urbanim područjima, a obuhvaća i radove čiji je cilj stvaranje što povoljnijih uvjeta za boravak posjetitelja, podizanje estetske i rekreativne vrijednosti prvenstveno urbanih i park šuma te ostalih šuma i šumskih zemljišta koji su izloženi većem broju posjetitelja (Zakon o šumama, NN 68/18) .

Arborikultura je znanstvena i stručna disciplina koja se bavi sadnjom, njegom i kultiviranjem drveća i drvenaste vegetacije u urbanim sredinama . Obuhvaća sve mjere koje se poduzimaju na i oko stabla s ciljem spriječavanja malformacija i očuvanja vitaliteta .

Razlike između „klasičnog“ i „urbanog šumarstva“: Nije potrebno naglašavati da su šumarstvo i šumarska znanost jedinstvene i nedjeljive cjeline, a osnovna razlika između tradicionalnog i urbanog šumarstva je u cilju gospodarenja . Tradicionalnom šumarstvu je glavni cilj proizvodnja drvna mase potrajnim gospodarenjem šumama, dočim je urbanom šumarstvu prioritet

optimalizacija općekorisnih funkcija šuma. Ta je razlika u prioritetima sama po sebi razumljiva i uvjetovana potrebama zajednice u ovisnosti od prostora/lokacije u kojem djeluje – tradicionalno šumarstvo u šumi na ruralnim područjima (uz neke iznimke poput npr. Medvednice), a urbano u urbanim i periurbanim područjima.

Tradicionalno i urbano šumarstvo ničim nisu suprotstavljeni jer su utemeljeni na istim postulatima (isto uzgajanje, uređivanje, zaštita šuma i ostali šumarski predmeti i discipline) isto su tijelo, nadopunjuju se i obogaćuju djelujući jedinstveno na svim prostorima, urbanim i ruralnim, od šume i šumskih područja sve do stabla kao jedinke u prostoru .

b) Kratka povijest urbanog šumarstva

Iako je nemoguće odvojiti pojavu i razvoj urbanih šuma od pojave i razvoja ljudske civilizacije, pojam urbanih šuma se prvi puta koristi u Velikoj Britaniji u Izvješću glavnog nadzornika gradskih šuma u Cambridge-u 1894.g. Međutim, u znanstvenom i praktičnom smislu, pojam „urbane šume“ se značajnije počinje koristiti tek 60-tih i 70-ih godina u SAD-u i Europi .

c) Urbano šumarstvo u Hrvatskoj sa osvrtom na Hrvatske šume

Urbano šumarstvo u Hrvatskoj ne zaostaje za svijetom, budući da je park-šuma Maksimir svečano otvorena za građanstvo davne 1794. godine kao vrijedan primjer da smo i tada imali vrhunske stručnjake na tom području, iako se sam pojam urbanih šuma, naravno, nije koristio .

Hrvatske šume, odnosno, njezini prethodnici, bave se urbanim šumarstvom od 60-tih godina 20.st. na području Grada Zagreba (Medvednica i gradske park-šume), te u Istri i Dalmaciji gdje održavaju brojne urbane i peri-urbane šume, auto-kampove i okoliš oko hotela i turističkih naselja .

d) Mogućnosti razvoja

* Predložiti izmjene podzakonskih akata koji se odnose na urbano šumarstvo:

- Pravilnik o uređivanju šuma (poslan prijedlog novih radova, a ostaje za predložiti izmjene u tehnologijama radova)
- Pravilnik o vrsti šumarskih radova, minimalnim uvjetima za njihovo izvođenje te radovima koje šumoposjednici mogu izvoditi samostalno
- Pravilnik o doznaci stabala, obilježavanju drvnih sortimenata, popratnici i šum.redu (opasna stabla-hitne intervencije, otprema granjevine, iveranje...)
- Pravilnik o postupku za ostvarivanje prava na sredstva iz naknade za korištenje OKFŠ za izvršene radove u šumama šumoposjednika
- Pravilnik o sadržaju i načinu polaganja stručnih ispita za ovlaštene inženjere šumarstva i drvne tehnologije i dr.

* Inicirati donošenje Pravilnika o urbanom šumarstvu

* Predložiti izmjene internih akata (pravilnika) koji se tiču urbanog šumarstva :

- Normativ radova u urbanom šumarstvu i urbanom građevinarstvu
- Cjenik radova u urbanom šumarstvu
- Kalkulacije strojeva u urbanom šumarstvu

* *Snimanje stanja i potencijala u UŠP :*

- *Prepoznavanje zainteresiranih kadrova za ovu djelatnost*
- *Pronalaženje potencijalnih lokacija za uređenje i održavanje , kao i izrada prijedloga uređenja sa troškovnikom*
- *Edukacija i prenošenje iskustava : - prezentacije i predavanja na teme iz urbanog šumarstva*
 - *izrada Priručnika o urbanom šumarstvu*
 - *sudjelovanje na seminarima , sajmovima i sl.*

* *Primjena novih tehnologija (strojevi i oprema za rad u urbanim šumama ,arborikulturni instrumenti , GIS itd.)*

* *Pronalaženje izvora financiranja:*

- *Sufinanciranje mjesne samouprave*
- *EU fondovi (Interreg , mjera 8.5.2. i dr.)*
- *OKFŠ – ako prođe prijedlog izmjena Pravilnika kojim bi se uvrstili i radovi iz urbanog šumarstva*
- *BOŠ – u dijelu koji je uvršten u novi Pravilnik o uređivanju šuma , a po razradi tehnologija radova*
- *Prihodi sa tržišta*

* *Poticanje suradnje sa mjesnom samoupravom i komunalnim poduzećima :*

- *Prenošenje iskustava iz UŠP Zagreb*
- *Sudjelovanje pri izradi prostornih planova i procjena utjecaja na okoliš*
- *Poticanje zapošljavanja urbanih šumara*

* *Pokretanje proizvodnje sadnica većih dimenzija (tzv. parkovnih sadnica) kako bi se smanjio uvoz ili kupovina na tržištu (opet uglavnom iz uvoza)*

* *Povezivanje sa znanstvenim institucijama (Šumarski fakultet , Hrvatski šumarski institut) , zatim sa Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije , kao i srodnim udrugama (npr. Hrvatska udruga za arborikulturu)*

* *Suradnja sa državnim institucijama:*

- *Ministarstvo poljoprivrede*
- *Ministarstvo zaštite prirode*
- *Ministarstvo turizma i dr.*

* *Pokrenuti problematiku održavanja privatnih šuma u urbanim područjima*

Ishodi učenja :

- *Upoznavanje slušatelja sa osnovnim pojmovima u urbanom šumarstvu*
- *Potaknuti kolege da prihvate urbane šumare i urbano šumarstvo sa svim djelatnostima unutar njega kao integralni dio šumarstva, sa svojom zadaćom i mjestom u šumarskoj obitelji.*
- *Obzirom na agresivnost sve brojnijih kvaziekologa , ukazati na opasnost za sve šumske ekosustave ako se kao struka budemo povlačili i zatvarali u sebe*
- *Potaknuti zainteresirane kolege na razmišljanje (ali i djelovanje) kako mogu pokrenuti razvoj urbanog šumarstva na području gdje žive i rade*
- *Uvidjeti značaj i utjecaj urbanih šuma na svakodnevni život građana , kao i na razvoj različitih grana gospodarstva (tzv. green economy)*
 - *Urbano šumarstvo je područje sa velikim potencijalom za ostvarivanje dodatnih prihoda osim „kubika“ i ne smijemo dozvoliti da nam zbog neriješene zakonske regulative druge struke ulaze u naše područje , kao što se to u prošlosti dogodilo na nekim drugim poljima .*
 - *Obzirom da Hrvatske šume gospodare šumama i šum.zemljištima koje su, neovisno o svojoj namjeni, na ruralnim i urbanim područjima (uz već spomenutu Medvednicu , značajan broj većih ili manjih gradova već ima u svojoj neposrednoj blizini šume posebne namjene – za odmor i rekreaciju građana), koje bi , uvažavajući sve do sada navedeno , mogli prozvati urbanim šumama .*
- *Shvatiti da bi , uz primjetnu i sve jaču tendenciju naglašavanja važnosti i valorizacije općekorisnih funkcija šuma u zakonskoj i podzakonskoj regulativi na svim razinama, uključivanje inženjera urbanog šumarstva dodatno ojačalo pozicije i gospodarsku moć (prihode) šumarstva i HŠ profiliranjem struke u područjima koja postupno , a neopravdano zauzimaju druge struke, osobito na urbanim prostorima*

5. *Damir Dramalija , dipl.ing.šum.*

6. *Životopis :*

Rođen 18.svibnja,1967.g. u Bjelovaru gdje sam 1982.g. završio osnovnu školu , a 1986.g. i srednju matematičko-informatičku školu u COUO Bjelovar .

Po uspješnom završetku studija na Šumarskom fakultetu , 16.10.1994.g. raspoređen sam na poslove pripravnika u Šumariji Čazma na području Uprave šuma Bjelovar . Nakon odrađenog pripravničkog staža , odlazim u Šumariju Pakrac na radno mjesto revirnika .

01.studenog,2000.g. imenovan sam upraviteljem šumarije Pakrac i na tom radnom mjestu ostajem do 30.travnja,2006.g. , kada prelazim u UŠP Zagreb u Proizvodni odjel .

U Proizvodnom odjelu sam obavljao poslove stručnog suradnika za projektiranje , te stručnog suradnika za obuku novih radnika .

Od 22.travnja,2008.g. radim na radnom mjestu komercijalist prodaje i nabave u Komercijalnom odjelu UŠP Zagreb . Tijekom rada u Komercijalnom odjelu , nakon uspješno završene edukacije stekao sam zvanje Manager prodaje sa Cambridge licencom .

Od 01.01.2012.g. prelazim na radno mjesto upravitelja RJ Hortikultura , također u UŠP Zagreb , a od 01.07.2018.g. odlazim u Direkciju HŠ na novo radno mjesto : stručni suradnik za urbano šumarstvo .

Aktivan sam u nastojanjima poboljšanja komunikacije sa javnošću i promicanju urbanog šumarstva , kao i njegovog zakonskog pozicioniranja . Sudjelovao sam u kreiranju prijedloga za novi **Zakon o šumama** (NN 68/18) u kojem se po prvi puta spominju pojmovi urbanih šuma i urbanog šumarstva , a sada sam aktivan u nastojanjima da se temeljem tog zakona izradi i prvi **Pravilnik o urbanom šumarstvu** .

U suradnji sa Gradom Zagrebom , Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo , sudjelovao sam u izradi stručne podloge za zajedničku uspješnu prijavu na EU natječaj Interreg na temu održavanja urbanih šuma u glavnim gradovima zemalja podunavskog sliva koja je rezultirala i ugovorom na projektu **URBforDAN** u sklopu kojeg će se park-šuma Grmošćica obogatiti dodatnim sadržajima za građane .

Hrvatski sam branitelj i član u slijedećim organizacijama :

- Hrvatsko šumarsko društvo
- Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije
- Hrvatska udruga za arborikulturu (član Upravnog odbora)

7. Predavanje bi trajalo 20-30min. i bilo bi moguće održati ga od 1.travnja na dalje

8. Postoji mogućnost regionalnog održavanja tj. ponavljanja

Mišljenja sam da bi održavanjem ovakvih i sličnih predavanja na neposredan način upoznali sve kolegice i kolege sa osnovnim značajkama urbanog šumarstva i dio njih potaknuli na djelovanje u smislu razvoja te djelatnosti u cijelim Hrvatskim šumama .

S poštovanjem .

Stručni suradnik za urbano šumarstvo

Damir Dramalija , dipl.ing.šum.